UUTISET

Kyllä nykyään pitäisi pystyä toimimaan asiallisesti ja avoimesti.
TAUNO VIHERVIRTA JA JUHANI HAKAMÄKI

Tuulivoimalan purku voi jäädä maanomistajalle

Loppuun käytetyn tuulivoimalan purkaminen voi maksaa kymmeniä, jopa satojatuhansia euroja. Lasku saattaa langeta yhtiölle maata vuokranneen maanomistajan maksettavaksi, jos tuulivoimayhtiö osoittautuu varattomaksi.

Suomeen rakennetaan kiivaasti uutta tuulivoimaa. Valmiina on parisataa jättikokoista myllyä ja lähivuosina tähdätään noin tuhanteen isoon voimalaan. Lähes aina voimalat on rakennettu ja rakennetaan vuokramaalle.

Netin keskustelupalstoilla on käyty syksystä lähtien reipasta keskustelua siitä, mitä tapahtuu, kun tuulivoimala tulee tiensä päähän ja se pitäisi purkaa.

Kuka maksaa ja minkä verran? Hintahaitari on muutamasta kymppitonnista satoihin tuhansiin euroihin.

Voimaloita on vaurioitunut ulkomailla ja niitä on jätetty seisomaan, kun korjaaminen ei kannata. Muutama iso tuulivoimala seisoo Suomessakin.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan omistaja vastaa rakennuksesta. Jos vuokralainen on maksukyvytön tai häntä ei tavoiteta, vastuu siirtyy maanomistajalle ja viime kädessä kunnalle.

Hallitusneuvos **Anja Liukko** työvoima- ja elinkeinoministeriöstä pitää keskustelua tuulivoimaloiden purkamisesta ja purkamiskulujen maksajasta vielä ennenaikaisena. Suomeen vasta rakennetaan tuulivoimakapasiteettia.

Voimaloiden kestoiäksi arvoidaan 25–30 vuotta ja todennäköisesti turbiinin torni on vielä niin hyvässä kunnossa, että torniin voidaan vaihtaa uusi turbiini ja siivikko, Liukko toteaa.

Hänellä ei ole tarkkaa tietoa tehdyistä maanvuokrasopimuksista, mutta yleensä omistaja tai haltija vastaa kohteesta. Todennäköisesti sopimukset on laadittu sen sisältöisiksi.

Riskiä pidetään hyvin pienenä

Ministeriössä katsotaan, että loppuun käytetyn voimalan uusiminen on kannattavaa ja sähkön hinta parin vuosikymmenen päästä eri luokkaa kuin nyt.

Uusimista puoltaa myös se, että alueen rakenteet kuten sähkölinjat ja tiet ovat valmiina.

Liukon mielestä purkamisesta maanomistajalle lankeavaa uhkaa ei pidetä todennäköisenä, sellaista riskiä ei ole tunnistettu Asiasta on ollut aika ajoin keskustelua, mutta erityisempää ongelmaa siinä ei ole nähty.

Nettikeskustelussa on vilahtanut ajatus erillisestä tuulivoimarahastosta, jota tuulivoimatoimijat kartuttaisivat. Rahasto olisi siltä varalta, jos tuulivoimaloita joudutaan purkamaan eikä työlle löydy maksajaa.

Erillislainsäädäntöä jälkihoidosta ja mahdollisten kustannusten kattamisesta on esimerkiksi kaivoksille.

Ympäristönsuojelulaissa säädetään jätteen käsittelyä koskevista jälkihoitotoimista. Ydinenergialaissa säädetään laitoksen käytöstä poistamisesta.

Tuulivoimaloiden osalta tällaiselle erityissääntelylle ei ole katsottu olevan tarvetta, Liukko sanoo.

Tuulivoimala ei saastuta ympäristöä eikä ole missään nimessä saastuttavinta toimintaa, Liukko muistuttaa.

Purkaminen viimeinen vaihtoehto

Tuulivoimalan purkaminen on vasta vihoviimeinen vaihtoehto, jos siihen ylipäätään joudutaan turvautumaan, arvioi hallitussihteeri **Erja Werdi** ympäristöministeriöstä.

Asia tulee esille vasta, kun voimala on käyttöikänsä päässä.

Werdi on varovainen arvioimaan tuulivoimaloita varten maata vuokranneen taloudellista riskiä, sillä kyseessä on sopimusasia.

On hyvä, että asiasta keskustellaan. Werdin mukaan on hyvin vaikea arvioida asiaa, joka tulee vastaan ehkä 50 vuoden päästä.

Teoriassa on mahdollista, että maanomistaja on korvausvelvollinen. Tapauksia ei vielä ole, koska voimalat ovat uusia.

Miten voimala-alueiden ennallistamista silloin säädellään? Emme tiedä, millainen lain sisältö silloin on voimassa?

Kyseeseen saattaa tulla myös kohtuullistaminen, jos purkamiskulut katsotaan ylivoimaisiksi maanomistajan kannalta, Werdi pohtii.

VEIKKO NIITTYMAA

PASI LEINO

Maanomistajia on informoitu huonosti tuulivoimahankkeesta ja naapurisopuakin koetellaan, harmittelee Juhani Hakamäki Alastarolta.

Tuulivoimayhtiön toimintatavat suututtavat

LOIMAA (MT)
Loimaan Alastarolle suunnitellun tuulivoima-alueen ympärillä asuvat ovat kiukkuisia ja harmissaan, sillä hanke kiristää naapurisopua. ”Miksei toimittu avoimesti ja kutsuttu kaikkia kerralla paikalle kuulemaan suunnitelmista”, alueen maanomistajat harmittelevat.

Alastaron Kanteenmaantien varteen kaavaillaan 6–9 tuulivoimalan aluetta. Hanke on edennyt vauhdilla ja osayleiskaavan valmistelu on menossa.

Yhtiön väki on kiertänyt talosta toiseen ja tarjonnut vuokrasopimusta, yhdelle on luvattu yhtä ja toiselle toista ja sanalla rikotaan ihmisten suhteita, haastatellut viljelijät kertovat.

Sopimusta tarjottiin myös maanomistaja **Tauno Vihervirralle** Alastarolta, mutta sitä ei syntynyt, koska hän piti sopimusehtoja liian ympäripyöreinä eivätkä tarkat ilmaisut kuten metrimäärät sopineet yhtiölle.

”Laitoit sitten nimesi paperiin”

Vihervirta hämmästyi, kun naapurin rouva soitti kuukautta myöhemmin: ”Laitoit sitten nimesi sopimukseen.” Vihervirta kiisti tehneensä niin ja soitti saman tien yhtiön edustajalle.

Kaksi viikkoa myöhemmin toinen naapuri soitti ja kertoi, että samainen yhtiön edustaja oli juuri houkutellut sopimuksen tekoon ja sanonut, että Vihervirtakin oli tehnyt niin. ”Yritin soittaa yhtiön miehelle, mutta hän ei ole enää vastannut.”

Vihervirta asuu aivan tuulivoima-alueen kyljessä. Lähimpään voimalaan on matkaa noin kilometri. Voimalaa ei ole tulossa omalle maalle, mutta maata on jäämässä kaava-alueelle.

Vihervirta ja samalla tuulivoima-alueella metsää omistava **Juhani Hakamäki** kertovat olleensa jonkin verran tuulivoimamyönteisiä, mutta eivät ole enää.

Yksi tuulivoimala oli tulossa aivan Hakamäen metsäpalstaan kiinni niin, että rakennustyömaa ulottui aluksi palstalle. ”Ilmeisesti voimalaa on siirretty muutama metri kauemmas.”

Hakamäki hämmästelee sitä, että vuosikymmeniä sitten tehty yksityinen metsäautotiekin aiotaan valjastaa tuulivoimayhtiön käyttöön ilman, että asiasta edes keskustellaan maanomistajien kanssa. Tietä joudutaan leventämään ja vahvistamaan huomattavasti.

Hakamäen mielestä kaupunkikaan ei ole hoitanut tiedotusvelvollisuuttaan. Yhteistä tilaisuutta ei ole järjestetty. Suppea 20-sivuinen arviointisuunnitelma tuli postissa, mutta heti perään ely-keskukselle lähetettiin paljon yksityiskohtaisempi 60-sivuinen paperi.

”Kaupungin nettisivuja on pakko seurata tiiviisti, jotta pysyy edes jollain lailla kärryillä asioista.”

Hakamäki sai tarpeekseen ja lähetti marraskuussa vaatimuksen kaupungille, että hänen metsänsä pitää poistaa osayleiskaavasta.

”Pyysin vahvistusta, että vaatimus oli tullut perille. Ei ole kuulunut. Tuskin vaatimuksella mitään vaikutusta on.”

”Tästä on jäänyt karvas maku. Kyllä nykyään pitäisi pystyä toimimaan asiallisesti ja avoimesti”, isännät miettivät.

VEIKKO NIITTYMAA

Verottaja arvioi tilojen tulot 15 prosenttia viime vuotta alemmiksi

Vähennys huomioitu ennakkoverolipussa

Verottaja kehottaa maanviljelijöitä tarkastamaan postitse saamansa ennakkoverolipun.

Verottaja on tänä vuonna alentanut ennakkoveron perusteena olevan tulon määrää automaattisesti 15 prosenttia viime vuodesta, kertoo ylitarkastaja **Riitta Kekäläinen** Verohallinnosta.

Verottaja määrää ennakkoveron suuruuden vuosittain edellisen vuoden tulojen perusteella, jos viljelijä ei ole hakenut muutosta saamiinsa ennakoiden määriin.

Tälle vuodelle verottaja on pienentänyt ennakkoveron perusteena olevan tulon määrää, koska useilla tiloilla tulot ovat tänä vuonna viime vuotta pienemmät.

Syinä ovat Venäjän asettamat tuontirajoitukset, tuotantokustannusten nousu ja tukimaksatusten viivästyminen.

Osa tämän vuoden tuista maksetaan vasta ensi vuoden puolella.

Näiden vaikutukseksi verottaja on arvioinut 15 prosenttia.

”Kannattaa tarkastaa ennakkoverolipulta, ovatko ennakkoveron perusteena olevat tiedot oikein. Tarvittaessa tuloa on syytä muuttaa.”

Esimerkiksi viime vuonna läheskään kaikki viljelijät eivät tietoja muuttaneet.

Suurin osa ennakkoverolipuista pitäisi olla jo asiakkailla.

Verohallinto postittaa ne automaattisesti kaikille viime vuonna ennakkoveroja maksaneille asiakkaille 4. helmikuuta mennessä.

Ennakkoveron määrään vaikuttavat maatalouden verotettavan tuloksen lisäksi myös kaikki muut yrittäjän verovuoden tulot vähennyksineen.

JUHANI REKU

Ennakkoveron pohjana olevia tietoja voi muuttaa sähköisesti osoitteessa www.vero.fi/verokortti

Samassa osoitteessa voi tilata sekä uuden verokortin että ennakkoverolipun. Uuden ennakkoverolipun Verohallinto lähettää syötettyjen tietojen perusteella postitse.

Muutoksen voi tehdä myös paperilomakkeella Verokorttihakemus ja ennakkoverohakemus (5010), jonka voi tulostaa Verohallinnon sivulta tai noutaa verotoimistosta.

Orpo: Ruokaperunan vienti Venäjälle saattaa avautua

KARI SALONEN

Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo (kok.) kiirehtisi perunan vientiä Venäjälle

Suomi on neuvotellut sekä Venäjän viranomaisten että EU:n komission kanssa ruokaperunan viennistä Venäjälle.

”Teemme paraikaa ministeriössä kovasti töitä, jotta perunaa pian saadaan Suomesta Venäjän markkinoille”, kertoo maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.).

Tavoitteena on päästä asiassa eteenpäin tämän satokauden puitteissa.

”Olemme saaneet komissiolta vahvistuksen, että voimme sopia venäläisten kanssa ruokaperunaa koskevasta tarkastuskäynnistä Suomeen siemenperunan tavoin”, Orpo sanoo.

Käynti pyritään ministerin mukaan järjestämään mahdollisimman pian.

”Ruokaperuna on ollut pakotelistalla. Emme ole aiemmin pystyneet ratkaisemaan tilannetta, mutta asiassa voidaan nyt edetä.”

Ruokaperunan tuotanto Suomessa on ollut vaikeuksissa Venäjän viennin hyytymisen takia.

Lihan vienti Kiinaan mahdollista

Suomesta viedään Venäjän lisäksi mahdollisesti elintarvikkeita myös kauemmas itään.

Orpon mukaan suomalaisen lihan vienti Kiinaan on aukenemassa useamman vuoden työn tuloksena.

”Kahden lihatalon osalta asia menee eteenpäin. Käytännössä viennille Kiinaan näytetään vihreää valoa eli yrityksissä on tehty samanlainen periaatteellinen tulkinta kuin ministeriössä.”

”Minusta pää on saatu auki ja se on iso uusi mahdollisuus”, ministeri sanoo.

Kiina on tarjonnut Suomelle mahdollisuutta siirtyä elintarvikkeiden vientilupien sähköiseen käsittelyyn.

”Suomi on seitsemäs valtio, jolle Kiina tarjoaa tätä mahdollisuutta. Eivätkä kiinalaiset tarjoaisi, jollei siellä päässä oltaisi tosissaan”, ministeri puntaroi.

JUKKA KOIVULA

”Tuet tulevat hakuun keväällä”

Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) mukaan kaikki tarvittavat tuet saadaan hakuun kuluvan kevään aikana.

”Maaseutuviraston arvio on, että nuorten viljelijöiden aloitustuet tulevat hakuun maaliskuussa”, Orpo kertoo.

Yritys- ja hanketukien on määrä tulla hakuun huhtikuussa ja maatilojen investointitukien toukokuussa.

”Aikataulu on huonompi kuin viime vuonna, mutta kun ottaa huomioon, että ohjelmakausien taitteessa on viive, ollaan nyt siedettävässä aikataulussa”, maatalousministeri arvioi.

”Kun maataloustukien maksatusaikataulu on puristettu syksyyn, on kokonaisuus paremmalla mallilla.”

JUKKA KOIVULA

Kirkko nostaa maaseudun eduskuntavaalien teemaksi

Maan eri alueiden tasapuolinen kehittäminen tulee kirjata seuraavaan hallitusohjelmaan, Suomen evankelis-luterilainen kirkko esittää.

”Ihmisarvoinen kohtelu ja yhteiskunnan peruspalvelut eivät saa riippua siitä, missä päin Suomea asuu”, kirkon vaali- ja hallitusohjelmatavoitteissa lukee.

Kirkkohallitus päätti tavoitteista tiistaina.

Evankelis-luterilaisen kirkon esityksissä tulevaan hallitusohjelmaan on kolme pääkohtaa: arjen hyvinvointi, globaalit kysymykset sekä turvallisuus ja perusoikeudet.

Maaseudun elinvoima on yksi arjen hyvinvoinnin neljästä alakohdasta.

Muut ovat lapsiperheiden aseman parantaminen, vanhemmuuden tukeminen ja erosovittelu pikkulapsiperheissä sekä vapaaehtoistoimintaa hankaloittavien käytäntöjen purkaminen.

Globaaleista kysymyksistä kirkko nostaa esiin ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja kehitysyhteistyön määrärahojen lisäämisen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.

Turvallisuustavoitteissa kirkko ehkäisisi ääri-ilmiöitä korottamalla pakolaiskiintiöitä. Turvapaikan myöntämisessä tulee ottaa huomioon myös uskontoon tai vakaumukseen kohdistuva vaino.

Evankelis-luterilainen kirkko hyväksyy ja edellyttää, että turvapaikanhakijoiden uskonnonvapaus turvataan vastaanottokeskuksissa ja Suomeen kotoutumisessa. Uskonnonvapaus kuuluu kirkon mukaan myös vapausrangaistusta kärsiville.

HEIKKI VUORELA